

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №1
З дисципліни «Методи оптимізації та планування»
Загальні принципи організації експериментів з
довільними значеннями факторів

ВИКОНАВ:
Студент II курсу
ФІОТ
Групи ІО-92
Уткін Владислав
Варіант №219

ПЕРЕВІРИВ:
асистент
Регіда П.Г.

Київ 2021 р.

Мета:

Вивчити основні поняття, визначення, принципи теорії планування експерименту, на основі яких вивчити побудову формалізованих алгоритмів проведення експерименту і отримання формалізованої моделі об'єкта. Закріпити отримані знання практичним їх використанням при написанні програми, що реалізує завдання на лабораторну роботу.

Варіант завдання:

219	Уэт←	
-----	------	--

Код програми:

```
import numpy as np
from random import uniform
from prettytable import PrettyTable

table0 = PrettyTable()
table0.field_names = ("Студент", "Група")
name = "Уткін Владислав"
group = "ІО-92"
table0.add_row([name, group])
print(table0)

Min = 0
Max = 20

a0 = 1
a1 = 2
a2 = 3
a3 = 5

X = np.empty((8, 3), dtype=float)
Y = np.empty(8)
X0 = np.empty(3)
DX = np.empty(3)
XNormalized = np.empty((8, 3), dtype=float)
for i in range(8):
    for j in range(3):
        X[i, j] = uniform(Min, Max)
for i in range(8):
    Y[i] = a0 + a1 * X[i, 0] + a2 * X[i, 1] + a3 * X[i, 2]
for i in range(3):
    X0[i] = (X[:, i].max() + X[:, i].min()) / 2
    DX[i] = X[:, i].max() - X0[i]
Y_et = a0 + a1 * X0[0] + a2 * X0[1] + a3 * X0[2]
for i in range(8):
    for j in range(3):
        XNormalized[i, j] = (X[i, j] - X0[j]) / DX[j]
dY = 100
number = -1
for i in range(8):
    if Y[i] - Y_et < dY and Y[i] - Y_et > 0:
        dY = Y[i] - Y_et
        number = i
```

```
Y2 = a0 + a1 * X[number, 0] + a2 * X[number, 1] + a3 * X[number, 2]
print("X:\n", X)
print("Y:\n", Y)
print("X0: \n", X0)
print("Y_et = ", Y_et)
print("XNormalized: \n", XNormalized.round(4))
print("number = ", number)
```

Контрольні запитання:

1. З чого складається план експерименту?

Сукупність усіх точок плану - векторів X_i (для $i = 1, 2, \dots, N$) утворює план експерименту. Таким чином, план експерименту описується матрицею, яка містить N рядків і K стовбців. Кожен рядок матриці означає точку плану експерименту, а стовпчик – фактор експерименту.

2. Що називається спектром плану?

Сукупність усіх точок плану, що відрізняються рівнем хоча б одного фактора (різних строк матриці планування), називається спектром плану.

3. Чим відрізняються активні та пасивні експерименти?

В пасивному експерименті існують контрольовані, але некеровані вхідні параметри – ми не маємо можливості втручатись в хід проведення експерименту, і виступаємо в ролі пасивного користувача. В активному – існують керовані і контрольовані вхідні параметри – ми самі являємось адміністраторами нашої системи.

4. Чим характеризується об'єкт досліджень? Дайте визначення факторному простору.

Об'єкт досліджень розглядається як «чорний ящик». Аналізуються деякі властивості та якості, які можуть описуватися числовими значеннями. Вектор $X_1 \dots X_k$ представляє собою групу контрольованих та керованих величин, котрі можуть змінюватись необхідним чином при проведенні експерименту, Цю групу характеристик $X_1 \dots X_k$ також називають факторами або керованими впливами.

Факторний простір — це множина зовнішніх і внутрішніх параметрів моделі, значення яких дослідник може контролювати в ході підготовки і проведення модельного експерименту.

Результат виконання коду

```
C:\Anaconda3\envs\labs\python.exe C:/Users/Влад/PycharmProjects/labs/Lab1Mope.py
+-----+-----+
|      Студент      | Група |
+-----+-----+
| Уткін Владислав | IO-92 |
+-----+-----+
X:
[[12.01063317 16.82350853  3.75089589]
 [ 5.47952422 18.84942073 19.57153321]
 [ 2.45416173  6.3741106  18.27800508]
 [ 7.0280663  5.35482924 14.54457865]
 [11.23780397  3.32861372  8.98186059]
 [13.70630077 15.68903502  1.66439789]
 [16.41086048 10.85052167 10.500712  ]
 [ 7.16532715  5.01994264  8.06027333]]
Y:
[ 94.24627139 166.36497664 116.42068069 103.84351358  78.37075206
 83.80169604 118.87684595  70.69184886]
X0:
[ 9.4325111 11.08901722 10.61796555]
Y_et = 106.22190162259896
XNormalized:
[[ 0.3694  0.7389 -0.767 ]
 [-0.5665  1.      1.     ]
 [-1.     -0.6076  0.8555]
 [-0.3446 -0.7389  0.4386]
 [ 0.2587 -1.     -0.1827]
 [ 0.6124  0.5928 -1.     ]
 [ 1.     -0.0307 -0.0131]
 [-0.3249 -0.7821 -0.2857]]
number = 2
```

Висновок:

Під час лаб.роботи ми вивчили основні поняття, визначення, принципи теорії планування експерименту, на основі яких вивчили побудову формалізованих алгоритмів проведення експерименту і отримання формалізованої моделі об'єкта. Закріпили отримані знання практичним їх використанням при написанні програми, що реалізує завдання на лабораторну роботу.